

HANDLÄGGARE/ENHET
Ekonomisk politik och
arbetsmarknad
Mats Morin/bie

DATUM
2011-12-12

DIARIENUMMER
20110487

ERT DATUM
2011-10-21

ER REFERENS
Fi2011/4339

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Lena Hjort af Ornäs
Drottninggatan 21
103 33 Stockholm

LOs yttrande över Europeiska kommissionens förslag (KOM:2011) till Rådets direktiv om ett gemensamt system för en skatt på finansiella transaktioner och om ändring av direktiv 2008/07/EG

Förslaget

Kommissionen förslår ett ramverk för nationell beskattning av finansiella transaktioner mellan finansinstitut (FTT, financial transaction tax). När den finansiella transaktionen utgörs av handel med aktier och obligationer får skattesatsen inte underskrida 0,1 procent av värdet av transaktionen. När det handlar om derivathandel får skattesatsen inte underskrida 0,01 procent. Derivat är ett samlingsnamn för olika skydd mot finansiella risker.

Residensprincipen ska gälla, dvs. skatten ska betalas i det EU-land där parterna har sin hemvist inte där handeln äger rum. Det räcker med att en av parterna har sin hemvist i ett EU-land för att skatten ska betalas. Parten utanför EU ska betala skatt i det EU-land där motparten har sin hemvist. Alla finansiella transaktioner som berör ett finansinstitut beläget i ett EU-land kommer därför att beskattas, oavsett var i världen som handeln äger rum.

Nästan alla transaktioner mellan finansinstitut omfattas. Undantag är avistahandel på valutamarknaden och emissioner av aktier och obligationer (handel på primärmarknaden).

Motiven för skatten är flera.

- 1) Finanssektorn är i dagsläget en underbeskattad sektor. Samtidigt som finansinstitutet genom sitt stora risktagande starkt bidrog till finanskrisen 2008-2009 erhöll de stora skattemedel när staterna

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

- genom ”bail out” räddade finansinstituten. Det är rimligt att skapa mer likvärdig beskattning av sektorn jämfört med andra sektorer.
- 2) 10 länder har redan infört olika typer av beskattning av finansiella sektorn. För att undvika uppsplittring av den inre marknaden för finansiella tjänster behövs nu ett gemensamt ramverk.
 - 3) Avskräcka från transaktioner som försämrar finansmarknadens effektivitet.

De simuleringar som gjorts tyder på att framförallt derivathandeln är känslig för beskattning, vilket skulle motivera en lägre skattesats. Den s.k. högfrequenshandeln väntas minska väsentligt. Denna minskade handel skulle något fördyra investeringars lånekostnader. I bästa fall kan man räkna med att BNP-nivån långsiktigt endast blir 0,5 procent lägre. De årliga intäkterna från FTT beräknas till 57 miljarder euro. EU-länderna ska tillämpa FTT-reglerna från 1 januari 2014.

LOs ställningstagande

LO är positiv till att beskatta den finansiella sektorn. Effekterna från FTT på den reala ekonomin är osäkra och de behöver utredas ytterligare. De negativa effekterna från FTT framstår dock som mindre än de negativa effekter som kan väntas om man fortsätter med att låta finanssektorn vara underbeskattad relativt andra sektorer. LO tar inte ställning till de tekniska detaljerna.

LOs överväganden

Det finns flera skäl till att beskatta den finansiella sektorn. LO håller med om de skäl som kommissionen anger och vill poängtera att den finansiella sektorns gynnade position främst verkar ha resulterat i extremt stora vinster och i mindre grad medfört positiva effekter för samhällsekonomin. Dess gynnade position har lett till överetablering i ekonomin och snedfördelning av ekonomins produktionsresurser. FTT skulle dra in en del av de höga vinster som generas i finanssektorn.

Den stora volymen av finansiella transaktioner har bidragit till lägre lånekostnader till priset av större risktagande och instabilitet. Framförallt har den omfattande handeln med derivat skapat stor instabilitet samtidigt som den också kan bidra till lägre lånekostnader. FTT skulle ändra på detta.

Införandet av en skatt på finansiella transaktioner kommer att dämpa volymen av finansiella transaktioner mellan finansinstituten. Detta kan i sin tur höja priset på finansiella tjänster. Dessa effekter är väntade och uppstår i alla sektorer som beskattas, oavsett om de säljer varor eller finansiella tjänster. Det viktiga är att finanssektorn beskattas mer likvärdigt med andra sektorer.

Det framförs ibland att de finansiella tjänsternas skatte känslighet skulle kunna vara väldigt hög och att en stor del av finanssektorn skulle försvinna från marknaden. Även om transaktionernas omsättningsvolym mellan

finansinstituten skulle minska betydligt, skulle ändå finanssektorn finnas kvar. EU är en alltför stor marknad för att det finansiella kapitalet inte skulle erbjuda sina tjänster. Skattesatsens relativt låga minimigräns, residensprincipen samt att hushåll och vanliga företag är undantagna kan väntas begränsa de negativa effekterna på finanssektorn och samhällsekonomin.

Kommissionen föreslår en lägre skattesats på derivathandeln än på övriga transaktioner. Ett exempel på derivat är en option där beskattningsunderlaget utgörs av värdet av de aktier som man har möjlighet att köpa. Då detta skatteunderlag kan vara relativt stort, kan det vara motiverat med en lägre skattesats. Men LO tar inte ställning i denna fråga.

LO anser att FTT skulle bli en betydligt effektivare skatt med mindre risker för den reala ekonomin om även länderna utanför EU skulle införa den. Om alla länder inom G20 skulle införa skatten, så skulle de flesta tveksamheter med FTT försvinna. I dagsläget är det framförallt USA som motsätter sig FTT. Men det är möjligt att ett lyckat införande av FTT i EU-länderna på sikt skulle bidra till att mjuka upp USAs motstånd. Det kan därför finnas skäl för EU att vara först och införa FTT och inte vänta på att USA också gör det.

Landsorganisationen i Sverige
Stockholm som ovan

Wanja Lundby-Wedin

Mats Morin